

Ondernemersstatuut nog niet vrouwvriendelijk genoeg

In 2015 was in ons land 34,53 procent van de zelfstandigen een vrouw. Dat is slechts een zeer beperkte stijging in vergelijking met een aantal jaren eerder. Als men kijkt naar het aantal starters, doen vrouwen het iets beter met net geen 40 %. *“Toch lijkt het erop dat het aandeel van vrouwelijke zelfstandigen ongeveer hetzelfde blijft, rond de 1 op 3. Het statuut is nog steeds niet vrouwvriendelijk genoeg.”*, zegt CD&V-Kamerlid Griet Smaers, die de cijfers opvroeg bij federaal minister Borsus.

Het aandeel vrouwelijke zelfstandigen kent een stijgende trend, al blijft die beperkt. Op een totaal van 969.896 zelfstandigen in 2011 waren er 328.043 vrouwen, ofwel 33,82 %. In 2015 waren dat 357.503 vrouwen op een totaal van 1.035.469 zelfstandigen, ofwel 34,53 %. *“Van een inhaaloperatie is voorlopig geen sprake.”*, legt Smaers uit. *“Het is positief dat het aantal vrouwelijke ondernemers met bijna 9 % stijgt: ondernemerschap zit duidelijk in de lift. Als we echter rekening houden met het toenemend aantal zelfstandigen in het algemeen, is de stijging van het aandeel vrouwen minder sterk. Ze bedraagt dan nog slechts een kleine 2 procent.”*, aldus de CD&V-politica.

Ook het aantal vrouwelijke starters blijft stijgen. In 2015 startten 40.644 vrouwen met een zelfstandige activiteit; in 2010 waren dat er slechts 32.994. *“We stellen vast dat 40 % van de starters vrouwelijk is. Op zich is het goed nieuws dat vrouwen de sprong naar ondernemerschap wagen. Maar als je dan vaststelt dat het globale aandeel van vrouwen nooit boven de 35 % geraakt, wekt dat het vermoeden dat vrouwen er ook sneller de brui aan geven.”*, legt Smaers uit. Dat blijkt ook uit de cijfers. Het aantal vrouwen dat na vijf jaar nog als zelfstandige actief is, bedraagt slechts 54 procent. Bij mannen is dit 58 procent. Enkel na het eerste jaar blijven er procentueel meer vrouwen zelfstandige dan mannen: 88 procent van de vrouwen is na één jaar nog actief als zelfstandige, tegenover 87 procent bij mannen. Nadien tuimelt hun aandeel naar beneden (bijvoorbeeld 75,11 % voor vrouwen en 76 % voor mannen na twee jaar). *“Een vrouw geeft in het begin niet zomaar op. Maar wellicht wordt ze na een bepaalde tijd toch geconfronteerd met teveel obstakels.”*, suggereert Smaers.

Hoofd- versus bijberoep

In 2011 voerde bijna 71 procent van de vrouwelijke ondernemers haar beroep uit in hoofdberoep. In 2015 was dit teruggevallen tot 68 procent. Het aantal vrouwen dat haar beroep in bijberoep uitoefende, steeg daarentegen wel: van gemiddeld 24 procent in 2011 naar 26 procent in 2015. Het aandeel vrouwen dat actief bleef na haar pensioen wijzigde nagenoeg niet, en bleef hangen rond de 6 procent.

Smaers was ook geïnteresseerd in de duurtijd van het vrouwelijk ondernemerschap in België. Uit de cijfers blijkt dat wat het statuut hoofdberoep betreft, vrouwen er gemiddeld zeven jaar inzitten. Voor het statuut bijberoep is dit minder lang: gemiddeld vier jaar.

Naar een vrouwvriendelijker ondernemersstatuut?

Voor Smaers vormen deze cijfers het bewijs dat er blijvend moet worden ingezet op de verbetering van het statuut om meer vrouwen in de richting van een eigen zaak te bewegen. Volgens de CD&V-volksvertegenwoordiger is de ondervertegenwoordiging van vrouwen in de ondernemerswereld te wijten aan struikelblokken waarvoor vrouwen meer vatbaar zijn, zoals de uitdagende combinatie van een gezin en het werken als zelfstandige. *“Recent werd het moederschapsverlof al uitgebreid, onder meer op aansturen van CD&V. Om nog een betere ondersteuning van zelfstandigen in hun combinatie zaak-gezin te garanderen, werk ik momenteel aan een wetsvoorstel “gezinsondersteuner”, dat een statuut creëert voor mensen die bijspringen in de huishoudelijke en zorgtaken in een gezin. Op die manier kunnen ook vrouwen een langere zelfstandige loopbaan uitbouwen. Verder moet ook de arbeidsongeschiktheid beter geregeld worden. Tenslotte zien we nog twee noodzakelijke aanpassingen in de pensioenregeling: de opbouw van pensioenrechten voor bijberoepers en de mogelijkheid tot opbouw van een aanvullend pensioen naar analogie van een bedrijfsleider in een vennootschap. Zo kunnen we meer vrouwen over de streep moeten om zelfstandige te worden.”*, besluit Smaers.

Meer info

Griet Smaers: 0497/61 08 92